MINISTERSTWO KLIMATU I ŚRODOWISKA
KANCELARIA OGÓLNA
WPŁYNĘŁO W DNIU 2026 -10- 16
L. dz. ...

L. Dz. IBK 62/15/10 /2026

Warszawa, 15 października 2026 r.

Szanowna Pani
Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Szanowna Pani Ministro,

działając w imieniu Izby Branży Komunalnej (dalej także jako: „Izba") jako ogólnopolskiej organizacji zrzeszającej polskich pracodawców szeroko pojętej gospodarki komunalnej, niniejszym zwracamy się z wnioskiem o podjęcie przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska działań systemowych oraz skoordynowanych działań legislacyjnych, organizacyjnych i informacyjnych obejmujących zarówno rozwój systemu selektywnej zbiórki jak i szeroko zakrojoną edukację społeczną, zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców, pracowników sektora gospodarki odpadami, ochrony infrastruktury przez stworzenie skutecznego i powszechnie dostępnego systemu prawidłowego postępowania ze zużytymi bateriami i akumulatorami.

W związku z tym wnosimy o rozważenie w szczególności:

1. przeprowadzenia długofalowej kampanii informacyjnej poświęconej zasadom postępowania z zużytymi bateriami i urządzeniami zawierającymi baterie, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia pożarowego,
2. stworzenia jednolitego, czytelnego komunikatu stosowania na pojemnikach i miejscach gromadzenia odpadów, jednoznacznie wskazującego, że do pojemników na odpady zmieszane oraz pozostałe frakcje odpadów komunalnych nie wolno wrzucać baterii, akumulatorów ani drobnego sprzętu zawierającego baterie,
3. zwiększenia dostępności punktów selektywnej zbiórki baterii, w szczególności poprzez rozwój sieci odpowiednio zabezpieczonych pojemników w miejscach łatwo dostępnych dla mieszkańców, np. w sklepach, szkołach, urzędach, budynkach wielorodzinnych oraz innych miejscach o dużym natężeniu ruchu.
4. przeanalizowanie możliwości wprowadzenia jednolitych standardów technicznych dotyczących pojemników przeznaczonych do zbierania baterii, częstotliwości ich opróżniania oraz warunków ich czasowego magazynowania, uwzględniając zagrożenia w szczególności związane z bateriami litowo-jonowymi,

ADRES SIEDZIBY IBK
Al. Jerozolimskie 53/302, 00-697 Warszawa
T: +48 22 830 07 76, e-mail: biuro@ibk.net.pl
NIP: 7011052091, KRS: 0000920452

5. wypracowania we współpracy z Państwową Strażą Pożarną, jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami prowadzącymi odbiór i przetwarzanie odpadów oraz organizacjami jednolitych rekomendacji dotyczących zapobiegania zdarzeniom niebezpiecznym wynikającym z wrzucania baterii i akumulatorów do strumienia odpadów zmieszanych.
6. wykorzystanie mechanizmów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w taki sposób, aby koszty działań informacyjnych oraz rozwijania infrastruktury zbiórki nie obciążały wyłącznie gmin i podmiotów zajmujących się gospodarowaniem odpadów,
7. przeanalizowania możliwości i zasadności nakładania skutecznych i proporcjonalnych sankcji wobec osób, które wbrew obowiązującym zasadom umieszczają zużyte baterie, akumulatory, drobny sprzęt w pojemnikach przeznaczonych na odpady komunalne, w szczególności, gdy takie działanie może powodować zagrożenie pożarowe dla osób, pojazdów oraz instalacji gospodarowania odpadami,
8. uwzględnienie problematyki bezpieczeństwa pożarowego i niewłaściwego pozbywania się baterii w prowadzonych obecnie pracach legislacyjnych dotyczących systemu gospodarowania zużytymi bateriami i akumulatorami.

Uzasadnienie

Jako Izba zrzeszająca podmioty działające w sektorze gospodarki odpadami dostrzegamy szczególną odpowiedzialność za identyfikowanie problemów, które mają bezpośredni wpływ na środowisko i bezpieczeństwo funkcjonowania sytemu gospodarowania odpadami, bezpieczeństwo pracowników i mieszkańców. Naszą rolę postrzegamy nie tylko jako reprezentowanie interesów przedsiębiorców z branży gospodarowania odpadami, ale również jako aktywne uczestnictwo w kształtowaniu rozwiązań, które mogą poprawić funkcjonowanie całego systemu gospodarowania odpadami. Doświadczenia podmiotów zrzeszonych w Izbie pozwalają bowiem na zauważenie problemów, które nie zawsze są dostatecznie widoczne na etapie tworzenia regulacji prawnych lub projektowania rozwiązań organizacyjnych. Jednym z takich problemów jest rosnące zagrożenie związane z niewłaściwym pozbywaniem się baterii i akumulatorów, w szczególności baterii litowo-jonowych, które trafiają do strumienia odpadów zmieszanych. Skala i charakter tego zagrożenia, bezpieczeństwo pożarowe, ochrona życia i zdrowia ludzi, bezpieczeństwo infrastruktury oraz ciągłość gospodarowania odpadami, powodują, że zwracamy się do Pani Ministry z propozycją podjęcia działań systemowych.

Powszechność stosowania baterii w szczególności baterii litowo – jonowych, powoduje, że problem ich prawidłowego zagospodarowania ma obecnie inną skalę niż jeszcze kilka czy kilkanaście lat temu. Baterie znajdują się już nie tylko w telefonach czy komputerach, ale także w słuchawkach bezprzewodowych, powerbankach, zabawkach, szczoteczkach, niewielkim sprzęcie gospodarstwa domowego, hulajnogach i wielu innych urządzeniach codziennego użytku.
Jednocześnie małe rozmiary części tych urządzeń, powodują, że dla wielu użytkowników końcowych naturalnym sposobem pozbycia się zużytej baterii jest wrzucenie jej do kosza na odpady komunalne. Skutki takiego działania są jednak zasadniczo odmienne niż w przypadku niewłaściwego

ADRES SIEDZIBY I BIURA
Al. Jerozolimskie 53/302, 00-697 Warszawa
T: +48 22 830 07 76, M: +48 797 576 690
NIP: 7011052091 KRS: 0000920452

zakwalifikowania typowego odpadu komunalnego. Bateria litowo-jonowa znajdująca się w strumieniu odpadów komunalnych może zostać uszkodzona mechanicznie podczas zgniatania odpadów w pojeździe komunalnym, transportu, sortowania, prasowania lub przetwarzania. Uszkodzone ogniwo grozi tzw. ucieczką termiczną (ang. thermal runaway), czyli niekontrolowanym wzrostem temperatury, wydzielaniem toksycznych gazów, a nawet pożarem lub wybuchem. Źródło zapłonu znajduje się często wewnątrz masy odpadów, co powoduje szybkie rozprzestrzenianie się ognia. Nie jest to zagrożenie wyłącznie hipotetyczne.

W ostatnich latach w całej Polsce systematycznie rośnie liczba pożarów w pojazdach wywozowych oraz w instalacjach przetwarzania odpadów. Bezpośrednią przyczyną tych zdarzeń są baterie i akumulatory litowo-jonowe trafiające wraz z odpadami komunalnymi do standardowych pojemników. Takie zdarzenia narażają nie tylko majątek przedsiębiorców zajmujących się gospodarowaniem odpadami. Bezpośrednio zagrożeni są pracownicy odbierający odpady, operatorzy instalacji i sortowni jak również strażacy prowadzący działania ratownicze czy mieszkańcy. Pożar pojazdu czy kontenera, a także części instalacji, oznacza także koszty związane z akcją ratowniczą, wyłączeniem infrastruktury z eksploatacji, uszkodzeniem maszyn, urządzeń, pojazdów, przestojami czy wreszcie koniecznością zagospodarowania odpadów po pożarze. W konsekwencji koszt niewłaściwego wyrzucenia pojedynczej baterii może wielokrotnie przekraczać koszt stworzenia sprawnego systemu jej selektywnej zbiórki.

Problem ten został dostrzeżony również na poziomie Unii Europejskiej. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r.) przyjmuje jako zasadę obowiązek selektywnego pozbywania się zużytych baterii przez użytkowników końcowych. Jednocześnie przepisy rozporządzenia nakładają na producentów obowiązki dotyczące systemu zbierania oraz informowania użytkowników.

Mając na uwadze dostrzeżone problemy związane z brakiem skutecznej selektywnej zbiórki baterii identyfikacja skali problemu jak i działania edukacyjne oraz rozwój infrastruktury zbierania nie powinny być traktowane jako rozwiązania fakultatywne czy jedynie wizerunkowe. Stanowią one bowiem element systemu gospodarowania zużytymi bateriami przewidzianego przez ustawodawcę unijnego. Należy bowiem zauważyć, że sam zakaz wrzucania baterii do kontenerów z odpadami komunalnymi nie rozwiązuje problemu, jeżeli jednocześnie mieszkaniec nie otrzymuje jasnej informacji, gdzie można taką baterię przekazać, a najbliższy punkt zbiórki jest dla niego trudno dostępny. System powinien być skonstruowany w taki sposób, aby prawidłowe i pożądane zachowanie obywatela było dla niego najprostszym zachowaniem. Wydaje się celowym także przygotowanie centralnej wyszukiwarki lub mapy punktów, w których mieszkańcy mogą bezpłatnie pozostawić baterie oraz mały sprzęt zawierający baterie.

Pozostawienie problemu wyłącznie na poziomie edukacji prowadzonej indywidulnie przez poszczególne gminy czy przedsiębiorców lub organizacje zajmujące się odzyskiem nie pozwoli osiągnąć oczekiwanego rezultatu. Zagrożenie ma charakter ogólnokrajowy, a sposób postępowania z bateriami powinien być komunikowany obywatelom w sposób jednolity, konsekwentny

ADRES SIEDZIBY I BIURA
Al. Jerozolimskie 53/302, 00-697 Warszawa
T: +48 22 830 07 76, M: +48 797 576 690
NIP: 7011052091 KRS: 0000920452

i powtarzalny. Jednocześnie ciężar finansowania działań prewencyjnych nie powinien spoczywać przede wszystkim na przedsiębiorcach odbierających i przetwarzających odpady, którzy ponoszą skutki nieprawidłowego postępowania z bateriami już po wprowadzeniu ich do strumienia odpadów.

Istnieją zatem podstawy prawne jak i mechanizm pozwalający na zbudowanie skuteczniejszego systemu bez przerzucania jego zasadniczych kosztów na mieszkańców czy przedsiębiorstwa komunalne.

Niezależnie od powyższego zasadne wydaje się przeprowadzenie wspólnie z Państwową Strażą Pożarną oraz podmiotami zajmującymi się gospodarowaniem odpadami, analizy obejmującej liczbę pożarów pojazdów, odbierających odpady komunalne, kontenerów, sortowni i instalacji gospodarowania tymi odpadami, liczbę przypadków, w których jako przyczynę lub prawdopodobną przyczynę wskazano baterie lub urządzenie zawierające baterię, rodzaje baterii i urządzeń najczęściej występujących w niewłaściwych strumieniach, miejsca powstawania największej liczby takich zdarzeń, koszty ekonomiczne takich pożarów dla przedsiębiorców czy samorządów oraz służb publicznych po rozwiązania stosowane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.
Dopiero połączenie edukacji społeczeństwa, łatwo dostępnego systemu zbiórki, właściwego finansowania w ramach odpowiedzialności producentów oraz monitorowania zdarzeń pożarowych może realnie ograniczyć liczbę baterii trafiających do strumienia odpadów komunalnych, a co z tym związane liczbę niebezpiecznych zdarzeń.

Działania edukacyjne i rozwój infrastruktury selektywnej zbiórki odpadów powinny zostać uzupełnione także o analizę możliwości wprowadzenia odpowiedzialności za rażące lub świadome naruszenie zasad postępowania ze zużytymi bateriami lub akumulatorami. Należy bowiem mieć na uwadze, że niewłaściwe umieszczenie baterii w pojemniku na odpady zmieszane nie jest wyłącznie uchybieniem dotyczącym zasad segregacji. W przypadku baterii litowo-jonowych może ono prowadzić do powstania rzeczywistego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia. Nie jest zatem uzasadnione traktowanie takiego zachowania na równi z omyłkowym umieszczeniem np. papieru, szkła czy opakowania w niewłaściwym pojemniku.
Zasadne jest, wobec tego rozważenie wprowadzenia odrębnej odpowiedzialności za niewłaściwe pozbywanie się baterii i akumulatorów przy zachowaniu zasady proporcjonalności. Jednakże należy pamiętać, że nie powinno dochodzić do sytuacji, w której obywatel jest sankcjonowany za niewłaściwe pozbycie się baterii, jeżeli Państwo i system nie daje mu możliwości realnej i bezpłatnej, łatwo dostępnej możliwości prawidłowego oddania takiego odpadu.

Podsumowując, problem niewłaściwego pozbywania się odpadów w postaci zużytych baterii i akumulatorów wymaga podjęcia działań na poziomie krajowym. Nie jest to bowiem wyłącznie kwestia prawidłowej segregacji odpadów, lecz również realne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi, infrastruktury komunalnej, pojazdów odbierających odpady oraz instalacji służących do sortowania i przetwarzania.

ADRES SIEDZIBY I BIURA
Al. Jerozolimskie 53/302, 00-697 Warszawa
T: +48 22 830 07 76, M: +48 797 576 690
NIP: 7011052091 KRS: 0000920452

Obecny model oparty przede wszystkim na obowiązku selektywnego zbierania odpadów przez mieszkańców, nie zapewnia wystarczającej ochrony przed przypadkami kierowania baterii do strumienia odpadów komunalnych. Istotne jest także by ciężar finansowy i organizacyjny przeciwdziałania tym zagrożeniom nie był przenoszony wyłącznie na przedsiębiorców odbierających odpady. Podmioty te ponoszą obecnie bezpośrednie i najdotkliwsze skutki niewłaściwego postępowania z bateriami, mimo, że nie mają realnego wpływu na sposób pozbycia się ich przez użytkowników końcowych.

Mając na uwadze powyższe, zwracamy się o potraktowanie problemu jako zagadnienia wymagającego działań systemowych oraz rozważenie wdrożenia rozwiązań legislacyjnych, organizacyjnych i informacyjnych, które ograniczą liczbę baterii trafiających do odpadów komunalnych, a tym samym zmniejszą ryzyko pożarów i związanych z nimi szkód dla ludzi, środowiska oraz infrastruktury gospodarki odpadami.

Uwzględniając rosnącą liczbę przypadków pożarów oraz przede wszystkim rosnąca liczbę urządzeń wykorzystujących baterie litowo-jonowe są podstawy do potraktowania tego problemu jako wymagającego działań wyprzedzających a nie reagowania jedynie na kolejne pożary. Problem ma znaczenie zarówno dla realizacji celów gospodarki o obiegu zamkniętym jak i dla bezpieczeństwa ludzi oraz infrastruktury systemu gospodarowania odpadami. Z tego względu zagadnienie to zasługuje na podjęcie skoordynowanych działań na poziomie centralnym.

W trosce o dobro wspólne, ochronę środowiska oraz stabilność systemu gospodarowania odpadami deklarujemy gotowość do aktywnego włączenia się w dalsze prace nad rozwiązaniami w tym zakresie, w tym do udziału w konsultacjach, przekazania praktycznych doświadczeń z funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami oraz współpracy przy przygotowaniu materiałów informacyjnych, edukacyjnych i propozycji rozwiązań organizacyjnych. Oferujemy nasze wsparcie merytoryczne, ekspertyzę branżową oraz wieloletnie doświadczenie w obszarze gospodarki odpadami.

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący Izby Branży Komunalnej
Dominik Marczyk

ADRES SIEDZIBY I BIURA
Al. Jerozolimskie 53/302, 00-697 Warszawa
T: +48 22 830 07 76, M: +48 797 576 690
NIP: 7011052091 KRS: 0000920452